

TAK dla SPORTU

TAK dla
SPORTU

NIE dla agresji i przestępczości

O KAMPANII

Kampania „TAK dla sportu, NIE dla agresji i przestępczości” to prospołeczne przedsięwzięcie o charakterze edukacyjno-informacyjnym i ogólnopolskim zasięgu.

CELE I ZAŁOŻENIA:

- ukazanie sportu oraz rekreacji jako skutecznych form przeciwdziałania różnym patologiom społecznym i występowaniu przestępczości
- podkreślenie roli aktywności fizycznej dla prawidłowego, prozdrowotnego i wszechstronnego rozwoju młodego pokolenia
- przybliżenie zalet sportu w zakresie spędzania czasu łącząc to, co przyjemne z pożytecznym
- docenienie współzawodnictwa sportowego w kształtowaniu charakteru, osobowości oraz zawiązywaniu przyjaźni
- edukowanie ze wskazywaniem właściwych postaw i wzorców oraz autorytetów związanych ze sportem
- traktowanie sportu jako pomocnego narzędzia w redukowaniu poziomu uzależnień od nowych multimediiów i czasu spędzanego wirtualnie

Młodzi stawiają na aktywność

Aktywności fizyczne łatwo dostępne i nie wymagające korzystania ze specjalistycznej infrastruktury cieszą się największą popularnością wśród młodych osób, które decydują się na spędzanie czasu poprzez ruch.

Według badania przeprowadzonego przez jedną z polskich marek z branży sportowej, jazda na rowerze jest najpopularniejszą formą aktywności fizycznej wśród dzieci w wieku od 6 do 15 lat. Regularnie uprawia ją około 66 procent młodych osób. Najwięcej entuzjastów tej formy spędzania czasu można znaleźć wśród dzieci poniżej 10. roku życia. Kolejnymi popularnymi formami aktywności są jazda na hulajnodze (41 proc.), zajęcia pływackie na basenie (38 proc.) oraz piłka nożna jako najpopularniejsza z dyscyplin zespołowych (36 proc.). Inne aktywności atrakcyjne dla dzieci i młodzieży to m.in. bieganie, jazda na rolkach lub tyżworolkach. W badaniu „zaistniały” również

inne formy aktywności, takie jak taniec, zajęcia gimnastyczne, sporty walki, siatkówka i koszykówka, wspinaczka, trampoliny czy jazda na nartach.

Na podstawie powyższych danych wysnuć można istotny wniosek – największą popularnością cieszą się te aktywności, które można uprawiać na świeżym powietrzu, niekoniecznie są one zarazem uzależnione od pory roku oraz nie wymagają wcale specjalistycznej infrastruktury. Uwagę zwraca także trudny do zaprzeczenia fakt, iż każda forma aktywności fizycznej przynosi wymierne korzyści zdrowotne i wszechstronnie rozwija ciało, ale też umysł, co szczególnie ważne jest właśnie w przypadku najmłodszych.

W przypadku każdej młodej osoby, która postawi na sport jest to równoznaczne z powiedzeniem TAK: dla zdrowia i kondycji fizycznej, dla wyznaczania celów i przewyższania własnych słabości, dla kształtowania wytrwałości, dla budowania relacji z rówieśnikami, dla współpracy w grupie, dla działań w zgodzie z duchem fair play, dla nabywania przydatnych umiejętności ważnych w codziennym funkcjonowaniu czy wreszcie dla rozładowywania napięć i emocji.

4 Stawianie na sport ma sens

Systematyczna aktywność fizyczna od najmłodszych lat to właściwa droga, aby lepiej poradzić sobie w dorosłym życiu. Najlepszym przykładem potwierdzającym tę tezę, także w toku kampanii „TAK dla sportu, NIE dla agresji i przestępczości”, są sportowcy, którzy osiągnęli sukces.

– Sport towarzyszył mi właściwie od najmłodszych lat, bo rodzice są sportowym małżeństwem, aktywnym zresztą do dziś. Tata trenował dziesięciobój, a mama biegła na 400 m przez płotki. Oboje później zostali trenerami i ja, jako mały chłopiec, jeździłem z nimi na prawie wszystkie treningi, zgrupowania i zawody, więc chłonąłem naturalnie tryb życia sportowca – wspomina o swoich początkach ze sportem Konrad Bukowiecki, utytułowany dziś lekkoatleta specjalizujący się w pchnięciu kulą.

Jak tłumaczy, wszystko zaczęło się od pływania, które trenował z zapałem przez sześć lat. Nie brakowało jednak i innych aktywności, które pożytecznie wypełniały pozalekcyjny czas. – W zasadzie codziennie miałem jakieś zajęcia, czy to pływanie, judo czy boks. A po tych zajęciach, jak praktycznie każdy chłopak, zadowolony biegłem na dwór i przez wiele godzin grałem z kumplami w piłkę – podkreśla polski sportowiec.

Zdaniem Konrada Bukowieckiego, właśnie takie podejście do aktywnego spędzania czasu okazało się strzałem w dziesiątkę. Faktem jest, że nie każdy

zostanie przy obranej w młodzięcym wieku drodze zawodowego sportowca, ale wpojona odpowiednio wcześniej aktywność fizyczna i tak niesie ze sobą szereg korzyści.

– Sport uczy dzieci i młodzież nie tylko rywalizacji w gronie rówieśników, ale także samodyscypliny, umiejętności dążenia do celu i życia w grupie oraz szacunku dla drugiego człowieka. Dzięki zajęciom sportowym młodzi ludzie lepiej radzą sobie w społeczeństwie, tym prawdziwym, a nie wirtualnym – dodaje mistrz Europy w pchnięciu kulą i uczestnik igrzysk olimpijskich.

Jedno z kluczowych założeń kampanii „TAK dla sportu, NIE dla agresji i przestępczości”, sfinansowanej ze środków Funduszu

Sprawiedliwości, którego dysponentem jest Minister Sprawiedliwości, dotyczy roli sportu w przeciwdziałaniu patologiom społecznym i przestępczości. Także w tym aspekcie Bukowiecki dostrzega oczywistą zależność. – To nie jest żadne twierdzenie na wyrost, że sport pomaga zapobiegać uzależnieniom od komputera, alkoholu czy narkotyków. Faktycznie tak jest, bo człowiek orientuje się w zupełnie innej stronie i najwyczejniej nie ma czasu, ani chęci, aby zaburzać codzienne funkcjonowanie, w którym czuje się w jakimś sensie komfortowo – podsumowuje lekkoatleta.

Sport właściwą drogą dla młodego pokolenia

6

Co może być zachętą do regularnej aktywności fizycznej? Jakie istotne wartości niesie ze sobą sport? Jaką rolę spełniają kibice wspierający sportowców? Odpowiedzi na te i inne pytania udzielili prelegenci podczas kolejnych edycji konferencji „Aktywność fizyczna a patologie społeczne”. Wydarzenia będące częścią ogólnopolskiej kampanii „TAK dla sportu, NIE dla agresji i przestępczości”, sfinansowanej ze środków Funduszu Sprawiedliwości, którego dysponentem jest Minister Sprawiedliwości, zawitały do Opola i Prószkowa.

Konferencja, jaka odbyła się 27 października 2022 roku w murach Studenckiego Centrum Kultury Uniwersytetu Opolskiego, podzielona została na dwa ciekawe panele dyskusyjne. Wzbudziły one spore zainteresowanie słuchaczy, w czym niezaprzeczalna rola prelegentów, w istotny sposób odnoszących się do poruszanych zagadnień. Dotyczyły one w szczególności wciąż rosnącej potrzeby zachęcania dzieci i młodzieży do uprawiania sportu jako czynnika istotnie ograniczającego rozmaite patologie społeczne oraz czyny przestępcze.

– Jako dziennikarz miałem okazję zaglądać za mury zakładów karnych i proszę mi wierzyć, że jest to bardzo ponury świat. Nikomu nie życzę, aby tam się dostać – mówił już na wstępie prowadzący dyskusję Jan Pospieszalski. Przywołał zarazem wymowne dane wskazujące, że w tego typu miejscach aktualnie przebywa systematycznie nawet 70 tys. osadzonych, co odpowiada wielkości dużego miasta. W większości to konsekwencja przestępstw kryminalnych związanych z rozbojami, kradzieżami czy naruszeniami nietykalności cielesnej, przy czym

około 20 procent wszystkich wykroczeń popełniają osoby nieletnie. – W ubiegłym roku młodzi ludzie dopuścili się według oficjalnych statystyk ok. 30 zabójstw i 40 gwałtów, a mówimy tylko o przypadkach wykrytych i oszczędzonych. Pokazuje to dobitnie, z jakim zjawiskiem mamy do czynienia – kontynuował dziennikarz.

Do liczb tylko w odniesieniu do województwa opolskiego nawiązał zastępca Komendanta Miejskiego Policji w Opolu Aleksander Marek. Wspomniał o odnotowaniu ok. 5 tys. przestępstw w pierwszym półroczu, blisko setka dokonana została przez nieletnich, w tym m.in. związane z posiadaniem środków odurzających. Stąd istotne znaczenie profilaktyki. – Wkładamy w nią jako policja ogrom pracy. Od początku roku do 30 września spotkaliśmy się z młodzieżą ponad 800 razy, a z rodzicami czy pedagogami szkolnymi w naszym regionie 450 razy. Policjant również jest tą osobą, która może pokazywać, jak sport jest ważny w życiu młodego człowieka – podkreślał.

Uczestnicząca w panelu psycholog sportu Katarzyna Grela, na co dzień pracująca nie tylko ze sportowcami, ale również z dziećmi i młodzieżą w szkole podstawowej, zwróciła uwagę na rolę, jaką spełniają rodzice. – Jednym z głównych czynników ryzyka zachowań agresywnych jest brak odpowiedniej kontroli ze strony osób dorosłych. Jeśli pozostawimy swoje dzieci bez zagwarantowania im opieki, to zapewne będą poszukiwać nowych wrażeń. Jest to naturalny etap rozwoju, w którym próbują znaleźć odpowiedź na pytanie kim są, usamodzielniają się, poszukiwać swojej niezależności i przynależności do grupy rówieśniczej. Ważna jest dla nich wolność, bo chcą pokazywać, że mają pewne prawa decydowania

o sobie. Od rodziców i środowiska zależy natomiast, gdzie tej wolności będą szukać – mówiła absolwentka Uniwersytetu Opolskiego.

Z dużą atencją słuchacze przyjęli wspomnienia z młodości, którymi podzielił się Dawid Tomala, mistrz olimpijski z Igrzysk Olimpijskich w Tokio w chodzie sportowym. Co było przyczynkiem do odważnego postawienia na sport? – Chęć rywalizacji, wyzycia się i spożytkowania energii już poza szkolnymi lekcjami wychowania fizycznego. Swoją przygodę ze sportem rozpocząłem mając 7 lat, uprawiałem wówczas różne dyscypliny. Wybór padł w końcu na lekkoatletykę, bo w klubie trafiłem na fajną grupę ludzi, z którymi podążyliśmy za wspólną pasją. Nie byłoby jednak tego wszystkiego, gdyby nie rodzice, którzy poświęcali mi czas i zawozili mnie systematycznie na treningi – podkreślał utytułowany sportowiec, stawiając przy tym tezę, która istotnie ma pokrycie w rzeczywistości, a dotyczy sukcesów odnoszonych często przez osoby wywodzące się z małych wiosek, jak Bojszowy w województwie śląskim w przypadku samego Tomala. – Wynika to z chęci udowodnienia czegoś. Sport profesjonalny to bardzo ciężka praca wymagająca wyrzeczeń. Godzimy się jednak na nie. Sam jeżdżę po szkołach, opowiadam swoją historię. Kiedyś też poszukiwałem autorytetów i byli nimi dla mnie sportowi mistrzowie. Ich słowa o sukcesach, jakie osiągnęli miały wielką moc. I jeśli mój przekaz dotrze teraz choćby do jednostek, może mieć to dla kogoś ogromne znaczenie – dodawał Dawid Tomala.

O zależnościach między sportem i prawem, określonych regułach współzawodnictwa, a także tożsamości wynikającej z przynależności do społeczności kibicowskiej, dyskutowano w drugim z paneli. – Najlepszym dopingiem dla sportowców jest doping ich kibiców. Mówię to właśnie z perspektywy kibica regularnie bywającego na meczach speedwaya we Wrocławiu. To świetna okazja, aby spotkać się ze znajomymi, coś więcej, niż tylko sam mecz, bo i wydarzenie, które doskonale jednoczy i z którego można czerpać radość – stwierdziła dr Marta Rostropowicz-Miśko, specjalistka z zakresu polityki społecznej, koordynator kierunków „Administracja” i „Obsługa Biznesu” na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Opolskiego. – Sport to też niepisana umowa społeczna między

kibicami i zawodnikami. Powierzamy im pewne marzenia i chcemy, aby dawali nam chwile szczęścia – przyznał z kolei dr Piotr Łebek, pełniący m.in. rolę arbitra w Trybunale Arbitrażowym ds. Sportu przy PKOl., Sądzie Polubownym ds. Piłki Ręcznej przy Związku Piłki Ręcznej oraz Panelu Dyscyplinarnym przy Polskiej Agencji Antydopingowej. Ze swojej „działki” przywołał przykład zdyskwalifikowanego przed laty za zażywanie niedozwolonych substancji sztangisty Adriana Zielińskiego. – *Głośno było swego czasu o pozwaniu byłego mistrza olimpijskiego przez kibica, który poczuł się oszukany. To pokazuje znaczącą skalę poziomu zaufania do sportowców. Jest to coś więcej niż tylko kupienie biletu na jakieś sportowe wydarzenie – dodał dr Łebek.*

W słowach dra Michała Rynkowskiego, dyrektora POLADA i wiceprzewodniczącego Grupy Monitorującej Konwencję Antydopingową Rady Europy, także zdecydowanie wybrzmiał wątek uczciwości w sporcie. – *Sport jest nośnikiem wielkich wartości. Ludzie chcą wiedzieć, że sukces jest prawdziwy, a nie osiągany poprzez oszustwo. Taka jest potrzeba społeczeństwa, również firm, które sponsorują sport – chcą widzieć prawdziwych mistrzów. Dlatego w naszej codziennej działalności ideą fair play staramy się objąć jak najszersze środowisko – wyjaśnił dr Rynkowski. Przypomniał, że w prowadzonych w przeszłości badaniach tylko marginalnie pojawiały się pozytywne opinie o „dopingowiczach”. – Z perspektywy społecznej zawodnicy odgrywają ogromną rolę. Gdy szanują rywali do negatywnych zjawisk zazwyczaj nie dochodzi. Dlatego korzystamy z ambasadorów promujących czysty sport w walce z patologiami. I to działa, bo sportowcy przyciągają uwagę opinii publicznej – dopowiadał.*

Niejako w formie konkluzji dla tematyki całej konferencji „Aktywność fizyczna a patologie społeczne” redaktor Jan Pospieszalski podkreślił, że sport stanowi odzwierciedlenie wartości cywilizacyjnych. Prelegenci zgodnie zaś przyznali, że kształtuje w młodych osobach takie cechy, jak pracowitość i samodyscyplina, a to przekłada się na wydajność w każdym aspekcie społecznego funkcjonowania, również już w dorosłości.

Podobne zagadnienia podjęte zostały 24 listopada 2022 r. w Zespole Szkół im. Józefa Warszawicza w Prószkowie pod Opolem. To placówka, do której uczęszczają młodzi sportowcy, ale także

uczniowie klas o profilu policyjnym, strażackim i bezpieczeństwa narodowego. Pod kątem tej właśnie grupy słuchaczy dobrze wpisana się tematyka konferencji „Aktywność fizyczna a patologie społeczne”.

Redaktor Jan Pospieszalski podkreślił, że środowisko, w jakim dzieci i młodzież dorastają, ma często kluczowy wpływ na ich późniejsze życie. – *Przez system penitencjarny przewija się bardzo dużo młodych ludzi i jest to niewątpliwym dramatem. Trafiają tam z różnych względów, natomiast badania pokazują dosyć jednoznacznie, że aktywność fizyczna jest skuteczną barierą, aby pozostać z dala od zachowań ryzykownych, konfliktów z prawem czy zejścia na drogę przestępczą – mówił.*

Przywołana tematyka była punktem wyjścia do podjęcia innych kwestii. Ciekawymi refleksjami w odniesieniu do swoich początków ze sportem podzieliła się Paulina Wal, medalistka imprez rangi Mistrzostw Polski w skoku wzwyż. – *Mój pierwszy wuefista zobaczył, że generalnie nadają się do sportu. I tak powolutku pojawiła się iskierka, że sport może zająć w moim życiu nieco ważniejsze miejsce. Pamiętajcie – to, ile teraz w młodym wieku zdołacie wypracować będzie rzutowało na waszą przyszłość – zwróciła się do słuchaczy lekkoatletka, uprawiająca początkowo gry zespołowe czy też siedmiobój. Bez zawahania odpowiedziała również na pytanie dotyczące tego, co w sporcie ma największe znaczenie. – *Cierpliwość, hart ducha, idee postępowania w myśl zasad fair play, ale też nauka ciężkiej pracy i gotowości na wyrzeczenia oraz akceptowanie porażek. Jesteśmy w stanie wtedy także w życiu dużo osiągnąć – stwierdziła Wal.**

Pierwsza pomoc

Kampania „TAK dla sportu, NIE dla agresji i przestępczości” zawsze zwraca uwagę na łączenie przyjemnego z pożytecznym, co doskonale można zauważyć przez aktywności, które czekają na dzieci choćby przy okazji turniejów sportowych.

Przedsięwzięcie niesie ze sobą również walory edukacyjne skierowane na dzieci i młodzież. Aspekty podejmowane w ramach kampanii dotyczą najczęściej wiedzy bardzo użytecznej w codziennym funkcjonowaniu. Sztandarowym przykładem jest tutaj kurs pierwszej pomocy, prezentowany przez wykwalifikowane służby medyczne i przypominany w różnej formie jako podstawowy instruktaż. Wiedza w tym temacie jest bezsprzecznie ważna dla każdego i powinna być wpajana od najmłodszych lat. Co cieszy – dzieci i młodzież wykazują duże zainteresowanie zdobywaniem tak przydatnej wiedzy.

Jak zatem według ekspertów powinien wyglądać przebieg pierwszej pomocy?

- upewnij się, że jest bezpiecznie, rozglądnij się wokół, by mieć pewność, że obszar wokół wypadku czy zdarzenia nie stwarza nikomu zagrożenia,
- oceń przytomność poszkodowanego,
- zwołaj głośno o pomoc,
- udroźnij drogi oddechowe i upewnij się, czy osoba poszkodowana oddycha,
- zadzwoń na numer alarmowy 112,
- wykonaj 30 ucisków klatki piersiowej, układając ręce na dolnej części mostka,
- wykonaj 2 wdechy ratownicze w usta poszkodowanego,
- kontynuuj działania do przyjazdu służb ratowniczych, które wykonywać będą dalsze leczenie.

Turnieje przyjemne i pożyteczne

10

W ramach ogólnopolskiej kampanii „TAK dla sportu, NIE dla agresji i przestępczości” zorganizowane zostały kolejne turnieje sportowe dla dzieci, które tym razem zawitały do województwa śląskiego.

Turniejom współtowarzyszył szczególny dla każdej młodej osoby dzień, gdyż zarówno 31 maja, jak i 1 czerwca 2022 roku – odpowiednio w Rudzie Śląskiej i Wilkowicach – obchodziliśmy Dzień Dziecka, przez co każdy uczestnik mógł poczuć się jeszcze bardziej wyjątkowo. Podczas obu turniejów dopisała pogoda, co tylko zachęcało dzieci do aktywnego uczestniczenia w wydarzeniach. Uśmiechy na twarzach było widać podczas piłkarskich rozgrywek. Jeden z najważniejszych celów zatem został skutecznie osiągnięty, bo dzieci spędziły czas łącząc to, co przyjemne z pożytecznym.

Nikt nie opuścił poza tym turnieju bez upominku. Każdy młody piłkarz, a były to przedszkolaki oraz dzieci w wieku szkolnym, za uczestnictwo został obdarowany okolicznościowym medalem. Wręczone zostały także atrakcyjne broszury o charakterze informacyjnym i edukacyjnym, będące integralnym elementem kampanii. Efekt? Nie dało się nie zauważyć ciekawości dzieci do obejrzenia, gdyż niektóre zajęły się czytaniem jeszcze przed

zakończeniem uroczystości. Dzieci zostały ponadto obdarowane upominkami rzeczowymi, a dla najlepszych drużyn w poszczególnych kategoriach wręczono okazałe puchary.

W Rudzie Śląskiej przygotowano dla młodych zawodników kilka boisk, które podczas rozgrywek wypełniły się świetną atmosferą, respektem i duchem zasad fair-play. Co mówili bohaterzy między rozgrywkami? – *Nie strzeliłem dziś gola, ale super się bawiłem, Najbardziej podobało mi się to, że graliśmy kilka meczów, a w przerwach wcale się nie nudziłem* – jednogłośnie stwierdzili reprezentanci Gwiazdy Ruda Śląska, która triumfowała w zmaganiach w rocznikach 2013 i 2014. W starszej grupie wiekowej końcowym zwycięstwem cieszyli się zawodnicy Szkoły Mistrzostwa Sportowego z Rudy Śląskiej. Klasyfikacji nie dokonano wśród dzieci w wieku przedszkolnym, gdzie najważniejsza była możliwość aktywnego spędzania czasu.

Następnego dnia, w środę 1 czerwca, odbyły się zawody na gościnnym obiekcie Gminnego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Wilkowicach w malowniczym klimacie Beskidów. Dzieciom z poszczególnych drużyn towarzyszyli rodzice, zachęceni wizją spędzania czasu ze swoimi pociechami. – *Dostałem duży medal i fajny plecak, warto było przyjechać na turniej* – zaznaczył jeden z piłkarzy ze szkółki Football Academy Bielsko-Biała. Z finałowych nagród mogli cieszyć się zawodnicy UKS Kozy i Zapory Wapienica.

Turniejom sportowym towarzyszyły użyteczne atrakcje, w tym ustawione z myślą o najmłodszych strefy aktywności. Dla wielu dzieci ergometr wioślarski był czymś zupełnie nowym i korzystały z niego chętnie z czystego zainteresowania.

W oczekiwaniu na swoją kolej, młodzi mogli również spróbować swoich sił w pokazie pierwszej pomocy, gdzie cennymi radami dzielili się z nimi ratownicy medyczni.

Zorganizowanie turniejów w ramach kampanii „TAK dla sportu, NIE dla agresji i przestępczości” – poprzednie odbyły się w 2021 r. w województwie kujawsko-pomorskim – przyczyniło się do promocji sportu i rekreacji jako prewencji względem pojawiających się patologii społecznych. Uczestnicy przekonali się, że aktywność pozwala na kształtowanie poprawnych i pozytywnych wzorców od najmłodszych lat, niosąc ze sobą również ogromną dawkę satysfakcji.

11

12 Wszystko zaczyna się w rodzinie...

Rozmawiając o młodym pokoleniu nie możemy zapomnieć o negatywnych wpływach otaczającego środowiska, gdzie czyhające niebezpieczeństwa grożą dzieciom i młodzieży w miejscach, które pozornie wydają się bezpieczne i kontrolowane – Internet, lokalny park, a nawet własny dom. To wątki podjęte wraz z aspirant sztabową Katarzyną Chrobak z Komendy Miejskiej Policji w Bielsku-Białej.

– Osoby pracujące w Policji mają najwięcej doświadczeń związanych z wykroczeniami popełnianymi przez nieletnich. Jak często policjanci spotykają się z przestępstwami wśród młodzieży?

Analizując zjawisko przestępczości, demoralizacji nieletnich oraz zachowań patologicznych wśród

dzieci i młodzieży na przestrzeni ostatnich kilku lat, stwierdzić należy jednoznacznie, iż mamy niestety do czynienia z tendencją wzrostową negatywnych zjawisk. Lawinowo zwiększa się liczba i obniża wiek nieletnich sprawców czynów karalnych oraz młodych ludzi zagrożonych patologiami.

– Jakiego rodzaju przestępstw są najczęstsze wśród młodzieży?

Do najczęściej popełnianych przestępstw wśród młodzieży należą przede wszystkim kradzieże sklepowe oraz posiadanie środków odurzających różnego rodzaju, głównie marihuany. W ostatnim czasie popularny jest również dopalacz alfa.

– Patrząc na fakt, iż w temacie przestępstw występuje tendencja wzrostowa, warto zwrócić uwagę na czynniki środowiskowe przyczyniające się do eskalacji liczby wykroczeń. Czy istnieją warunki ryzyka, które mogą prowadzić do przestępczości wśród młodzieży?

Przeważnie wszystko zaczyna się w rodzinie i to niekoniecznie patologicznej. To właśnie ona stanowi ważny czynnik w kształtowaniu osobowości dziecka.

Każde chce być kochane, szanowane, zauważane. Przyczynami przestępczości nieletnich są m.in. patologia w rodzinie i społeczeństwie, liberalny styl wychowania w domu i szkole, upadek autorytetu osób dorosłych, podatność na wpływy negatywnych grup związanych z wiekiem dojrzewania. Skłonność do popełniania przestępczości może również wynikać z bardzo oszczędnego trybu życia w rodzinie, narastającego bezrobocia, trudności ekonomicznych, co może powodować, że osoby dorosłe są skłonne do wybuchów gniewu, sfrustrowane, czego efektem jest ich agresywne zachowanie wobec własnych dzieci. Te z kolei szukają w takich sytuacjach spokoju, zrozumienia, akceptacji zazwyczaj w grupach rówieśniczych. Wspomnieć należy również o negatywnym wpływie telewizji, różnego rodzaju filmów, gier komputerowych, które proponują coraz częściej jeden wzorec, czyli dążenie po trupach do celu.

– Zauważmy, że czynniki związane z rodziną mają tutaj kluczową rolę i istnieje wiele różnych aspektów zagrażających dzieci i młodzieży w środowisku domowym. Jakiego rodzaju sposoby zapobiegania przestępczości wśród młodzieży?

W Komendzie Miejskiej Policji w Bielsku-Białej w tym zakresie działają profilaktycy oraz dzielnicowi, którzy uświadamiają dzieci i młodzież szkolną o zagrożeniach, jakie mogą spotkać na co dzień, o zagrożeniach „w sieci” tzw. cyberprzestępczości, o odpowiedzialności karnej nieletnich, itp. Spotkania takie są organizowane bardzo często. Tego typu informacje również zamieszczane są na policyjnych stronach internetowych. Dużą rolę w tym zakresie odgrywają również rodzice oraz nauczyciele w szkołach.

– Jakiego rodzaju są najważniejsze wyzwania, z którymi policja boryka się w zwalczaniu przestępczości wśród młodzieży?

Najważniejszymi wyzwaniami obecnie jest bez wątpienia przestępczość w sieci oraz różnego rodzaju przemoc internetowa, zamknięte fora. Kolejny poważny problem to środki odurzające.

– Oczwistym krokiem będzie tutaj zwrócenie się do rodziców i opiekunów w kwestii odpowiedniego wychowania podopiecznych. Jakiego rodzaju porady można dać rodzicom, którzy chcą zapobiec przestępczości wśród swoich dzieci?

Zjawisko przemocy i agresji wśród dzieci oraz młodzieży to problemy społeczne. Ograniczanie skali tych patologicznych zjawisk wymaga ścisłej współpracy między uczniem, rodzicem, nauczycielem oraz policjantem. Działając razem, możemy być skuteczniejsi, a tym samym zapobiec przestępczości.

Rodzice nie powinni być obojętni wobec swoich dzieci. Powinni wiedzieć, gdzie, z kim i w jaki sposób ich dziecko spędza czas wolny, ile czasu spędza „w sieci”, na jakich stronach, itp. Rozmawiać z nim o zagrożeniach, z jakimi może się spotkać poza domem. W miarę możliwości warto również zadbać o to, by dziecko miało zorganizowany i właściwie zagospodarowany czas wolny po zajęciach w szkole czy przedszkolu.

Dziecko musi wiedzieć, że gdy jest w niebezpieczeństwie, ma prawo bronić się wszystkimi dostępnymi sposobami – należy nauczyć dziecko, że w sytuacji zagrożenia jego bezpieczeństwa, a w szczególności jego intymności, powinno walczyć o siebie, o swoje prawa. Ma prawo, a wręcz powinno wzywać pomocy. Każdy rodzic powinien zapewnić swojemu dziecku poczucie bezpieczeństwa oraz nauczyć go asertywności, zapewniając je o swojej pomocy w sytuacjach problemowych. Rozmawiać o zagrożeniach, omawiając strategię wspólnych działań.

Sport to przyjaciel i mentor

14

Wiek nastoletni jest dla każdego człowieka niesamowicie ważny, gdyż wtedy zaczyna się poszukiwanie odpowiedzi na nurtujące pytania. To także na tym etapie młodzież dąży do uzyskania akceptacji, co ma bezpośredni związek z wkraczaniem w różne środowiska, które zależnie od swojej natury mogą mieć pozytywny lub negatywny wpływ na psychikę. Jaka w tym wszystkim jest rola sportu w wychowaniu młodego pokolenia?

SPORT TO CZŁONEK RODZINY

Eksperti są zgodni – jako rodzice powinniśmy zwrócić baczną uwagę na fakt, iż nasze pociechy wraz z wiekiem będą same próbowały znaleźć odpowiedzi na pojawiające się wątpliwości, szukać właściwej dla siebie drogi i doświadczyć wolności czy samodzielności. Psycholog sportu Katarzyna Grela przypomina, że aby prawidłowo wychowywać dziecko w wieku nastoletnim, musimy spędzać czas z dzieckiem przede wszystkim ilościowo, a nie jakościowo. Warto tutaj zadbać o systematyczność.

To najlepsza profilaktyka. W obecnych czasach rzeczywiście rodzice są zapracowani, mają liczne obowiązki. Wiele jest rodzin rozbitych, w których dzieci spędzają czas z rodzicami weekendowo czy wakacyjnie, a brakuje im tej codzienności. Z różnych powodów ten kontakt z rodzicami gdzieś ucieka. Należałoby się zastanowić, gdzie poszukać tego czasu, by jednak jak najwięcej spędzać go ze swoim dzieckiem.

SPORT TO NAUCZYCIEL

Uprawianie sportu od najmłodszych lat wystawia na wiele istotnych czynników zewnętrznych, których okiełznanie w młodym wieku przyczyni się do zdecydowanie lepszego funkcjonowania w dorosłości. Sport jest przepełniony emocjami, z którymi radząc sobie wcześniej, poradzimy sobie jeszcze lepiej w przyszłości. To zresztą bardzo szerokie spektrum emocji: satysfakcja, duma, radość, złość, porażka, stres... Radzenie sobie z każdą z nich, zdaniem psycholog Katarzyny Greli, pozytywnie wpływa na rozwój psychiczny dzieci.

Wielu sportowców podkreśla rolę czegoś w rodzaju treningu przeróżnych emocji, z jakimi w sporcie się spotykamy. Radzenie sobie z nimi, odpowiednie poukładanie reagowania na stres, który jest ogromny w sporcie, a dotyka nas też w każdym elemencie życia – na studiach czy w życiu zawodowym – już w wieku dziecięcym i młodzieżowym elementu przekłada się potem na życie dorosłe. To jest też ten czynnik przynależności do grupy, w której możemy się realizować, to poczucie wartości, które rośnie, pewność siebie, wzrasta nasza samoocena, jeżeli odnoszę sukcesy, jeżeli potrafię założyć sobie cel i do niego iść. Człowiek czuje się bardziej sprawczym. To wszystko daje nam kompetencje, które później przy wyborze kierunku, w jakim podążać ma znaczenie.

SPORT TO GWARANCJA SUKCESU

Bycie aktywnym fizycznie nie tylko pozytywnie wpływa na rozwój ciała i umysłu, ale gwarantuje również w szerszej perspektywie posiadanie cech pożądanых dla przyszłych pracodawców. Sportowiec świadom jest dyscypliny i dedykacji do powierzonego zadania. Nie boi się również stresu i dobrze nim „zarządza”, co przekłada się na użyteczność w środowisku pracy.

Osoba wywodząca się ze środowiska sportowego będzie pracowitym człowiekiem. Szef danej firmy doskonale wie, że może na niego liczyć i jeżeli podejmuje się pracy to będzie to robić na 100 procent. Szef będzie chciał takie cechy wykorzystywać, bo taki pracownik to skarb. Wypracowanie kompetencji technicznych typowo na dane stanowisko nie będzie problemem, bo taka osoba doskonale wie, jak pracować nad tym, żeby osiągnąć cel.

SPORT – UCZCIWOŚĆ I ETYKA

Podstawą każdego działania są zasady, które przestrzegać trzeba zarówno na boisku, jak i poza nim. Jak podkreśla psycholog pracujący ze sportowcami, wpajanie przestrzegania ustalonych reguł uczy dzieci bycia uczciwym w stosunku do siebie, jak i innych, a przy tym przysparza potrzebnego w życiu szacunku i respektu. Sport jest bowiem taką przestrzenią, gdzie łamanie zasad i oszukiwanie jest szybko weryfikowane, docelowo może nawet przekreślić całą karierę.

Można oszukać trenera, że wykonało się jakieś dodatkowe zadania. Można oszukać rodziców, że uczestniczyło się w treningu. Można przez pewien czas oszukiwać siebie. Ale w pewnym momencie sport weryfikuje czy rzeczywiście wykonało się dobrą robotę, w czasie, który był na to dany. I tutaj już sama świadomość i autorefleksja odpowie czy rzeczywiście warto oszukiwać. Generalnie każdy sport uczy od początku tego, że są zasady i tego, że te zasady są święte.

15

TAK dla SPORTU

www.takdlasportu.pl

 kampaniatakdlasportu

Ministerstwo
Sprawiedliwości

www.funduszsprawiedliwosci.gov.pl

Sfinansowano ze środków Funduszu Sprawiedliwości, którego dysponentem jest Minister Sprawiedliwości